

DSM
IN NEDERLAND
JAARVERSLAG
2017

VOORWOORD

EEN UITSTEKEND JAAR

Voorwoord Atzo Nicolai,
President DSM Nederland B.V.

VOORWOORD

EEN UITSTEKEND JAAR

DSM heeft het in 2017 wereldwijd uitstekend gedaan. Naast de zeer goede financiële bedrijfsresultaten werd DSM in gezaghebbende internationale media geroemd om haar sociaal maatschappelijke activiteiten en de duurzaamheidsagenda, met als een van de hoogtepunten de tweede plaats in de Fortune lijst van 56 bedrijven die een positieve impact hebben op de wereld.

Ook Nederland bekleedt topposities in ranglijsten wereldwijd, van concurrentiekracht en innovatie tot aan beleving van geluk. Dat komt onder meer door de ondernemersgeest van Nederlanders, de topuniversiteiten en kennisinstituten en de wil om samen te werken tussen publieke en private partijen. DSM is een multinational met zijn wortels in Nederland en helpt mee om de concurrentiekracht van Nederland verder te versterken. Wij beschouwen duurzaam ondernemen als verantwoordelijkheid én als driver van onze strategie. DSM richt zich op belangrijke wereldwijde uitdagingen zoals gezondheid, klimaat en energie en biedt innovatieve, op wetenschap gebaseerde oplossingen voor nu en later. Samenwerking is daarbij essentieel om het bedrijf en daarmee ook de competitieve positie van Nederland verder te versterken.

DSM heeft een goede reputatie in Nederland en het vertrouwen in DSM is groot. Met name onze duurzaamheidsactiviteiten en het nemen van verantwoordelijkheid zijn daarin belangrijke factoren. Dit blijkt uit het door onderzoeksbureau IPSOS uitgevoerde reputatieonderzoek onder invloedrijkste stakeholders in Nederland. In Nederland was DSM winnaar van de eerste editie van de Management Scope Corporate Impact Index Award en werden we uitgeroepen tot het meest transparant rapporterende beursbedrijf over belastingafdrachten. Ook vielen diverse van onze innovatieve producten in de prijzen. Een voorbeeld is DSM's Delvo® Cheese CT-Light, ontwikkeld in Delft, waarmee kaasmakers kostenefficiënt gezondere kazen kunnen produceren op een milieuvriendelijke manier. En we zijn trots dat drie medewerkers van DSM in 2017 zijn opgenomen in de Trouw Duurzame 100.

We zijn blij met de vele blijken van externe waardering die we vorig jaar mochten ontvangen. De circa 3800 medewerkers van DSM in Nederland hebben zich daar het afgelopen jaar met grote betrokkenheid voor ingezet – en de resultaten zijn er dan ook naar.

Van alle DSM medewerkers in Nederland werkt 30% aan onderzoek en ontwikkeling

Met de voortvarende uitvoering van onze strategie en de verdere invoering van ons nieuwe organisatiemodel hebben we goede

stappen gezet. Nieuwe laboratoria en onderzoeksfaciliteiten openden hun deuren. Van de 3800 medewerkers van DSM in Nederland werkte in 2017 dertig procent aan onderzoek en ontwikkeling. Dat is een belangrijk percentage dat de afgelopen vijf jaar alsmaar is toegenomen.

Bij een aantal fabrieken is de productie opgevoerd. Nieuwe activiteiten zoals DSM Additive Manufacturing en DSM-Niaga vestigden zich in het DSM Materialen Centrum in Geleen en DSM Food Specialties, DSM Resins en Functional Materials, DSM Nederland B.V en DSM N.V. hebben hun hoofdzetel in respectievelijk Delft, Amsterdam, Sittard en Heerlen. In samenwerking met partners en andere bedrijven zijn duurzame projecten opgezet, bijvoorbeeld het meerjarige energiecontract met Windpark Bouwdokken van het consortium van Google, AkzoNobel, DSM en Philips, het ontwikkelen van recyclebaar plaatmateriaal met ECOR, matrassen volledig recyclebaar maken met Auping en het bouwen van een zonnepark op de Louisiegroeve met F&S Solar. Ook zijn er tal van innovatieve producten in voeding en hoogwaardige materialen in ontwikkeling genomen.

Onderzoekscentra in Nederland

Een belangrijke mijlpaal dit jaar was de opening van het Rosalind Franklin Biotechnology Centrum in Delft. In dit moderne biotechnologiecentrum werken nu meer dan 400 onderzoeks- en ontwikkelingsexperts aan een breed gamma van nieuwe toepassingen in voedingsmiddelen, diervoer, tweede-generatie-biobrandstoffen, biobaseerde materialen en medicijnen. Een voorbeeld is de ontwikkeling van fermentatieve steviol glycosiden, de caloriearme, zoetsmakende moleculen in de Stevia plant, als antwoord op de wereldwijd groeiende vraag naar suikerarme voedingsmiddelen en dranken. Daarnaast ontwikkelden DSM-wetenschappers in het biotech-centrum een nieuwe technologie waarmee het oneetbare product dat bij de extractie van raapzaad- of canola-olie overblijft,

VOORWOORD

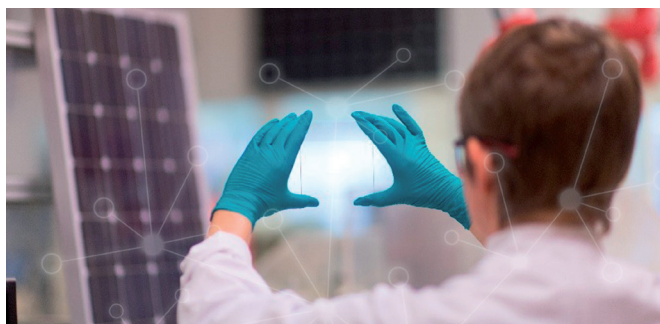
EEN UITSTEKEND JAAR

wordt omgezet in een hoogwaardig plantaardig eiwit voor toepassingen in de levensmiddelenindustrie.

De voltooiing van het biotechnologiecentrum is onderdeel van DSM's investeringsprogramma van €100 miljoen in de uitbreiding van onderzoek en ontwikkelingsfaciliteiten in Nederland, gestart in 2013. Het nieuwe centrum is een volgende stap in de ontwikkeling van het DSM terrein in Delft als ecosysteem voor bedrijven om met elkaar samen te werken in allerlei verbanden en de Biotech Campus Delft die een magneet voor talent en het middelpunt van wetenschappelijke kennis en ontwikkeling van biotechnologie in Nederland moet worden. Voor de verdere ontwikkeling van de Biotech Campus en DSM's industriële activiteiten in Delft maakt DSM gebruik van de ruime ervaring die het heeft opgedaan bij de ontwikkeling van Chemelot. DSM heeft haar activiteiten en infrastructuur in Delft de afgelopen jaren uitgebreid met onder meer een groot, modern voeding- en applicatiecentrum. Ook heeft DSM op deze site, samen met andere industriepartijen, geïnvesteerd in een moderne fermentatie-proeffabriek.

Op het gebied van zonne-energie werd het nieuwe DSM Solar Technology Lab in Geleen in gebruik genomen en er is een nieuwe anti-soiling coating op de markt gebracht die uitermate geschikt is voor woestijnachtige gebieden.

In 2017 werd een contract afgesloten met Windpark Bouwdokken als volgende stap in de overeenkomst tussen Google, AkzoNobel, DSM en Philips om gezamenlijk hernieuwbare elektriciteit in te kopen van duurzame energieprojecten in Nederland. Met deze unieke samenwerking, door het Rocky Mountain Institute Business Renewables Center in de Verenigde Staten genoemd als een goed voorbeeld van succesvol samenwerken, leveren de bedrijven een bijdrage aan realisering van de duurzaamheidsambities in het Energieakkoord van de Nederlandse overheid. Daarin staat dat in 2023 16% van de energie duurzaam wordt opgewekt.

DSM heeft zich ten doel gesteld om in 2025 de helft van de ingekochte elektriciteit uit hernieuwbare bronnen te halen. Om het doel van het klimaatakkoord van Parijs – terugdringing van de temperatuurstijging tot onder de 2°C – te realiseren, is de krachtenbundeling tussen de bedrijven en andere partijen van zeer groot belang. We verwachten dat in de loop van 2018 alle ingekochte elektriciteit van DSM in Nederland al van hernieuwbare bronnen komt. De verduurzaming van de energie-inkoop krijgt bij DSM veel aandacht, en onder meer op de productielocatie van Stanyl polyamide 46 in Geleen is goede voortgang geboekt. Deze fabriek betreft nu bijna 85% van de aangekochte elektriciteit uit hernieuwbare bronnen.

Chemelot

Chemelot heeft zich dit jaar verder ontwikkeld. De Chemelot 2025 organisatie is dit jaar van start gegaan met een directie, een communicatie- en een acquisitieteam. Met 60 fabrieken, 150 bedrijven en 8000 medewerkers met meer dan 100 verschillende nationaliteiten vormde zich in 2017 een steeds hechtere gemeenschap van kleine en grote chemische bedrijven, die profiteert van gedeelde kennis en waar know how en vaardigheden samenkomen. Een maatschappelijk verantwoorde groeimotor voor economie en werkgelegenheid in het Zuiden van Nederland die in 2025 tot de wereldtop behoort op het gebied van chemie en nieuwe materialen.

De Brightlands Chemelot Campus, opgericht door de Provincie Limburg, Maastricht University en DSM, heeft verdere, succesvolle groei laten zien. Er is een nauwe samenwerking gerealiseerd tussen de Brightlands Chemelot Campus en de bedrijven op het terrein en het Center Court, het kloppend hart van de campus, is volop in gebruik. De locatie werkt als een magneet op bedrijven, kennisorganisaties en getalenteerde professionals. Over circa 5 jaar zal het aantal medewerkers op de Brightlands Chemelot Campus vrijwel zijn verdubbeld van 1700 naar 3200.

De joint venture DSM-Niaga opende in Geleen een nieuwe fabriek voor 100 % recyclebaar tapijt. Ook bundelde DSM-Niaga de krachten met matrassenfabrikant Auping en bedenker van circulaire bouwmaterialen ECOR voor de ontwikkeling van volledig recycleerbare matrassen en hout en MDF-panelen. Daarmee is bevestigd dat deze Niaga technologie geschikt is om ook voor andere producten dan tapijt een circulair ontwerp te maken.

VOORWOORD

EEN UITSTEKEND JAAR

Productie in Nederland

De capaciteit van DSM's Engineering Plastics fabrieken in Emmen en Geleen is uitgebreid. Beide fabrieken leveren hoogwaardige kunststoffen die worden afgenomen door de consumentenelektronica- en auto-industrie. Op termijn zal de productie van een aantal succesvolle materialen met 50% worden uitgebreid, van enkele wordt de productie in 2018 verhoogd met 25%. Antibioticaproductent DSM Sinochem Pharmaceuticals, een samenwerking van DSM en het Chinese Sinochem, heeft de fabriek in Delft voorzien van nieuwe, schone en energiezuinige technologie om aan de groeiende vraag naar antibiotica te kunnen voldoen.

Naast de nieuwe onderzoeksfaciliteiten, uitbreiding van de productie en het aangaan van nieuwe samenwerkingen, is het Nederlandse veevoerb企业 Twilmij geacquireerd. Twilmij heeft een goede naam in de markt vanwege de hoge productkwaliteit, snelheid en klantgerichtheid. Deze overname, eind 2017 formeel afgerond, vormt een verdere versterking van DSM's marktposities in Noordwest-Europa in het diervoeder segment.

In Amsterdam vond de finale van de succesvolle Bright Minds Challenge plaats, waarin DSM met partners op zoek is gegaan naar schaalbare oplossingen voor zonne-energie en energie opslag. In Australië pakte het Nuon Solar Team uit Delft opnieuw de titel in de World Solar Challenge, mede dankzij toepassing van DSM's Additive Manufacturing-technologie en hoogwaardige materialen zoals Dyneema®. Met het uitgebreide portfolio aan hoogwaardige materialen en geavanceerde wetenschappelijk kennis wist DSM zich nog nadrukkelijker te profileren in de automobiellndustrie.

Onze medewerkers

Gedurende 2017 hebben we de veiligheid van onze medewerkers en van de omgeving waarin ze werken onverminderd hoog op

de agenda gezet en consequent aandacht gegeven. Er hebben gedurende het jaar geen grote incidenten plaatsgevonden bij DSM in Nederland maar ieder incident is er één te veel. Veiligheid blijft dan ook constant de eerste prioriteit. 2017 was ook een jaar van waardevolle groei en nieuwe verbindingen. De Engagement Index – een graadmeter voor de mate van betrokkenheid – van DSM medewerkers in Nederland is dit jaar met vijf procent toegenomen naar 76%. We hebben efficiëntieslagen succesvol geïmplementeerd en organisatorische wijzigingen doorgevoerd. Dit was mede mogelijk omdat binnen DSM een goede medezeggenschap bestaat waarin constructief overleg, dialoog met en actieve begeleiding van medewerkers centraal staan. We hebben veel voor elkaar gekregen, hoewel we ook afscheid hebben moeten nemen van medewerkers. DSM is een sociale werkgever en spant zich in om hen te ondersteunen, onder meer met vroegpensioen en steun bij herplaatsing. Verreweg het grootste deel van de betreffende mensen heeft inmiddels een nieuwe baan gevonden, met name omdat DSM'ers goed opgeleid zijn en veel te bieden hebben.

Binnen DSM FIT zijn de voormalige DSM Arbodienst, het Mobility Center en het Employability Center bij elkaar gebracht – zodat alle competenties bij elkaar zitten en de medewerkers optimaal kunnen worden ondersteund. Vanuit dit centrum stimuleren we, in samenwerking met Zilveren Kruis, cultuur- en gedragsverandering en geven we medewerkers alle ruimte om zelf aan de benodigde veranderingen bij te dragen, gericht op een cultuur van gezondheid en vitaliteit. We zijn er trots op dat de Vitality manager van DSM in Nederland is uitgeroepen tot Nederlands Vitality Manager van het jaar 2017.

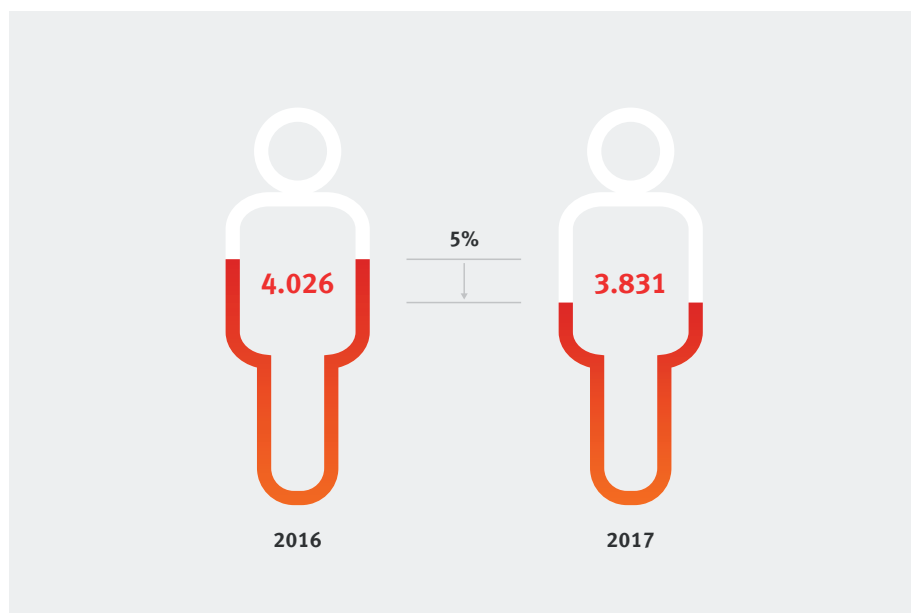
In 2018 loopt de DSM Strategy 2018: *Driving Profitable Growth* af en maken we ons op voor de volgende fase. Voor DSM medewerkers in Nederland willen we een eigentijds sociaal plan en moderne arbeidsvoorwaarden invoeren die passen bij een modern bedrijf. We bouwen voort aan het duurzaam inzetbaar houden van onze medewerkers, waarbij we hen helpen om hun carrière zelf uit te bouwen en te blijven ontwikkelen. Daarnaast gaan we de mogelijkheden onderzoeken om in Nederland de methaanuitstoot van koeien te verlagen, we gaan ons volop inzetten om de Biotechcampus in Delft verder te ontwikkelen en we willen eind 2018 voor onze activiteiten in Nederland alleen nog maar hernieuwbare elektriciteit inkopen. We zien ernaar uit om vanuit de kennisintensieve en verbindende rol van DSM in Nederland daar mee vorm en inhoud aan te geven.

Atzo Nicolai, President DSM Nederland

DSM IN CIJFERS

Ontwikkeling formele
personeelsbezetting in Nederland

PEOPLE

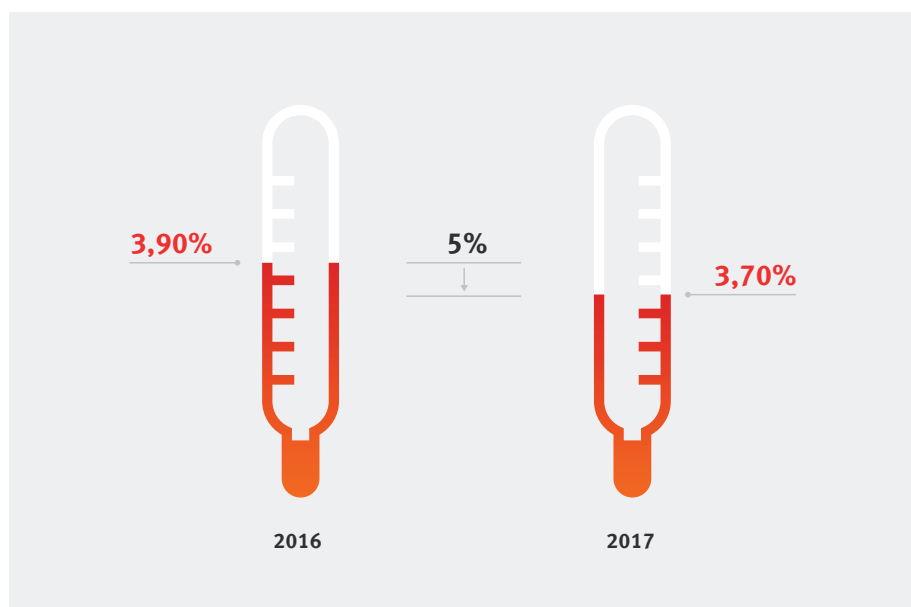
Onderzoek en ontwikkeling

■ Nederland

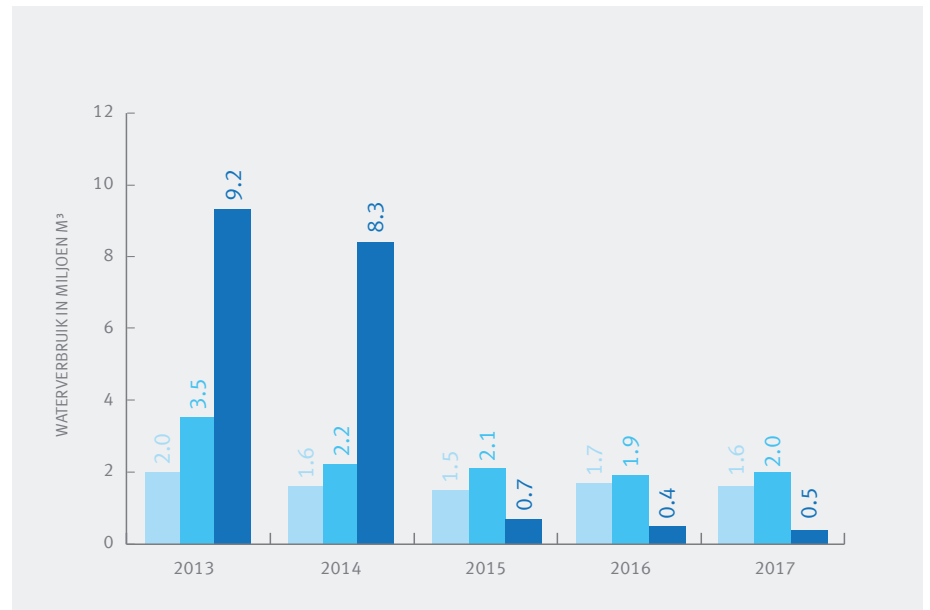
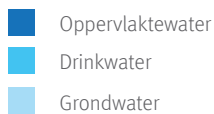
■ Medewerkers R&D in Nederland

Verzuim in Nederland

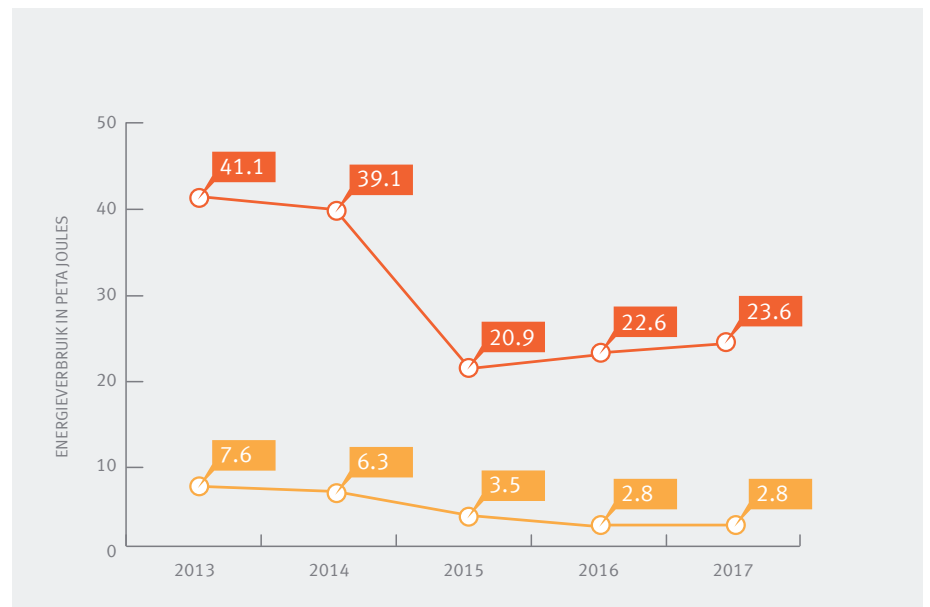
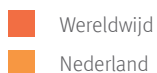
Waterverbruik naar soort

De veranderingen tussen 2014 en 2015 zijn onder meer een gevolg van de desinvesteringen van DSM's activiteiten in Polymer Intermediates en Composite Resins.

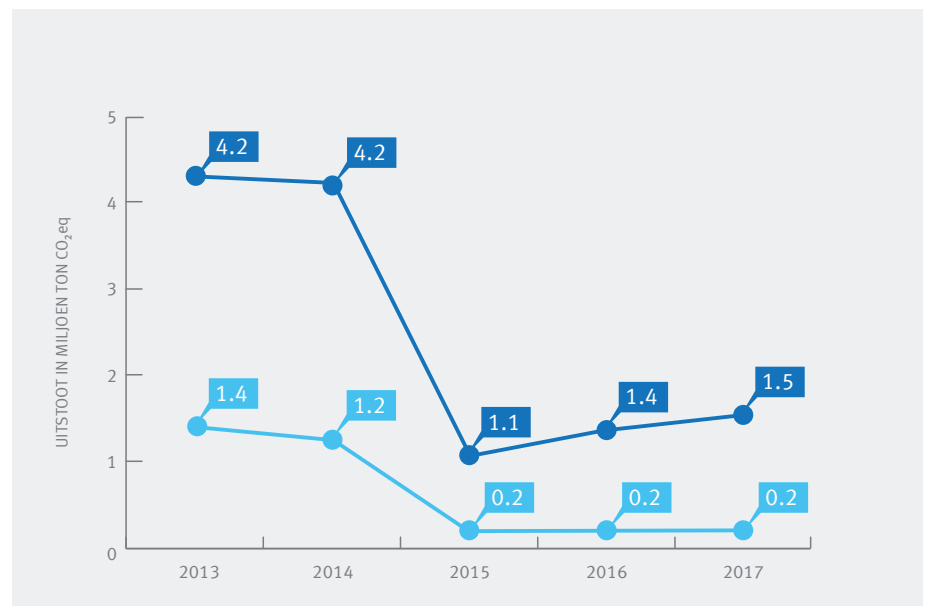
Energieverbruik

De veranderingen tussen 2014 en 2015 zijn onder meer een gevolg van de desinvesteringen van DSM's activiteiten in Polymer Intermediates en Composite Resins.

Broeikasgassen

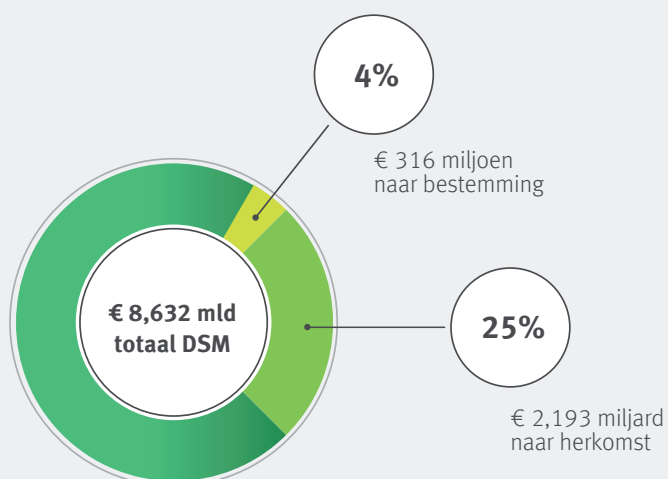
De veranderingen tussen 2014 en 2015 zijn onder meer een gevolg van de desinvesteringen van DSM's activiteiten in Polymer Intermediates en Composite Resins.

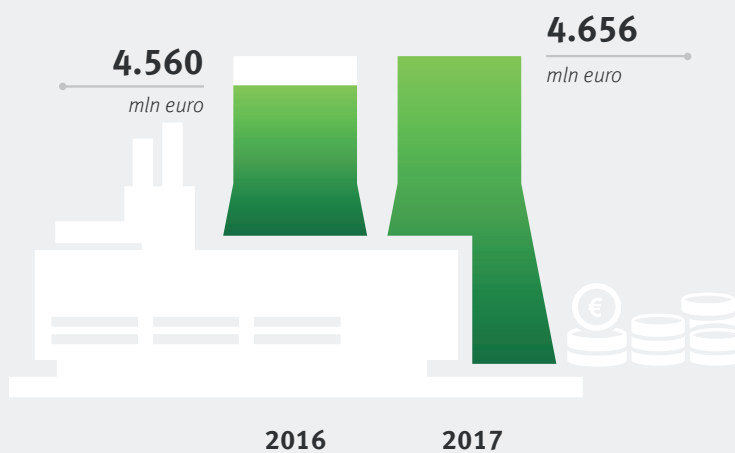
DSM IN CIJFERS

Netto omzet wereldwijd en
verdeling in Nederland

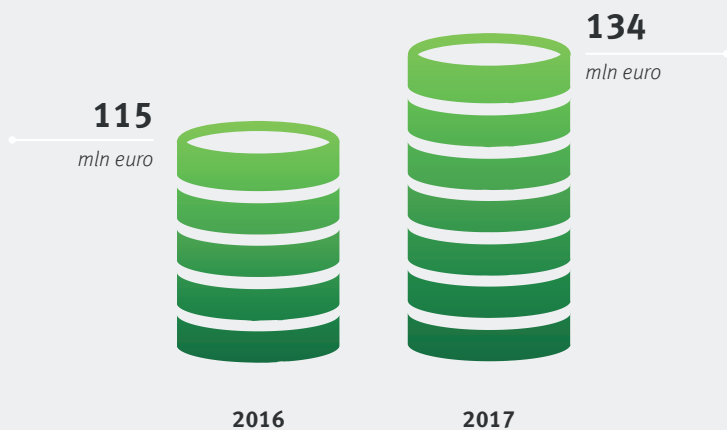
PROFIT

Totale activa in Nederland

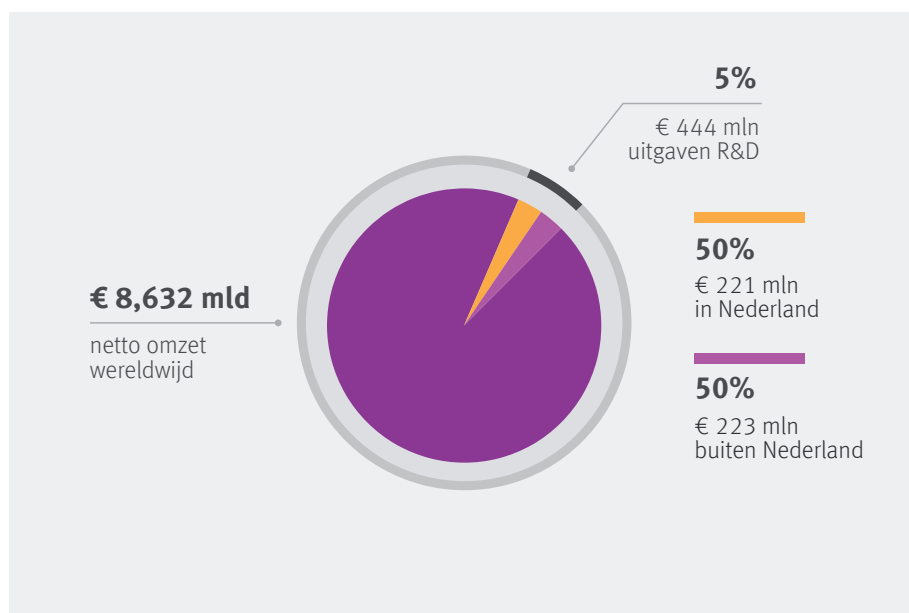
Kapitaalinvesteringen in
Nederland

DSM IN CIJFERS

Uitgaven onderzoek en
ontwikkeling

PROFIT

Verslag van de Raad van Commissarissen van DSM Nederland B.V.

De Raad van Commissarissen van DSM Nederland B.V. vergaderde in 2017 vier keer. Drie keer waren alle leden aanwezig, eenmaal was de voorzitter verhinderd en heeft Jan Zuidam deze rol overgenomen.

De vergaderingen vonden op vier verschillende locaties plaats; de Brightlands Chemelot Campus in Geleen, DSM Resins in Waalwijk, het DSM Biotechnology Center in Delft en het DSM Hoofdkantoor in Heerlen.

Als vast onderdeel op de agenda is ook dit jaar aandacht besteed aan de veiligheid van DSM medewerkers en contractanten en de impact van onze activiteiten op de omgeving. De ontwikkelingen rondom de reorganisatie en de gevolgen voor DSM in Nederland zijn nauwlettend en voortdurend gevolgd. In dat licht zijn ook de resultaten uit de employee engagement survey besproken.

De Raad van Commissarissen heeft ook aandacht besteed aan de ontwikkelingen in DSM's Materialen Cluster. De onderzoekcompetenties op het gebied van materialen zijn sinds dit jaar succesvol samengevoegd in het Materials Power House. Ook de ontwikkelingen binnen de Business Groep Dyneema, zoals toepassing in kleding, zijn besproken. De Raad van Commissarissen heeft met veel interesse de ontwikkelingen binnen DSM Resins en Functional Materials in Waalwijk bekeken. Tot slot is er een bezoek gebracht aan het Rosalind Franklin Biotechnology Center in Delft waar ook de strategie en ontwikkelingen binnen DSM Food Specialties zijn gedeeld.

In het najaar vond in Delft het jaarlijkse overleg plaats tussen de directie van DSM Nederland, de Centrale Ondernemingsraad (COR) en de Raad van Commissarissen. De COR heeft een advies geschreven hoe DSM invulling kan geven aan duurzame inzetbaarheid, een praktisch advies om de carrière mogelijkheden binnen DSM te vergroten en te verbreden. Aan de hand van stellingen en praktijkvoorbeelden hebben ze samen bediscussieerd hoe duurzame inzetbaarheid een succes kan worden voor DSM én de medewerkers van DSM.

Net als in de voorgaande jaren hebben Inge Brakman, het door de COR aanbevolen lid van de Raad van Commissarissen, als ook de andere leden van de Raad van Commissarissen regelmatig en in een open, constructieve sfeer gesproken met diverse COR-leden.

De Raad van Commissarissen van DSM Nederland

D. de Vreeze (voorzitter)
I. Brakman
J. Zuidam

**Dit is een uitgave van DSM Public
Affairs & Communications
EMEA**

Vragen of suggesties?

Stuur uw bericht naar: media.relaties@dsm.com

DSM Public Affairs & Communications EMEA
Postbus 43, 6130 AA Sittard

© DSM Nederland BV 2017

www.dsm.nl

Alle rechten voorbehouden.

Overname van (gedeeltes van) teksten is onder bronvermelding toegestaan.